

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-03-13-11-545/24
R: 03-03; 11-03/24

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINACIJSKOG POSLOVANJA
Povjerenstva za papire od vrijednosti
za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2023. godine**

Brčko, srpanj 2024. godine

SADRŽAJ

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
1 REZIME DANIH PREPORUKA.....	5
2 UVOD.....	7
3 OPĆI DIO.....	7
4 PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	9
5 OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE	9
6 NALAZI I PREPORUKE	12
6.1 Rukovodstvo i sustav internih kontrola	12
6.2 Usklađenost sa zakonom i drugim propisima	13
6.3 Plan i realizacija planom predviđenih zadataka.....	18
6.3.1 Strateški dokumenti.....	18
6.3.2 Program rada i financijski plan.....	18
6.4 Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna	19
6.5 Planiranje i izvršenje kapitalnog proračuna	22
6.6 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31. 12. 2023. godine	22
7 KOMENTAR	23
8 PRILOZI	24

POVJERENSTVO ZA PAPIRE OD VRIJEDNOSTI BRČKO DISTRIKTA BiH
n. r. predsjednika Povjerenstva

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Povjerenstva za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Povjerenstvo) za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2023. godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za finansijsko poslovanje Povjerenstva i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama proračuna. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprječavanje i otkrivanje materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju Povjerenstva, kao i primjerenost i ponašanje revidiranog Povjerenstva nad sredstvima i imovinom koja mu je dana na upravljanje. Rukovodstvo je odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na temelju izvršene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 18/18 i 15/22) i INTOSAI okviru profesionalnih objava¹. Međunarodni standardi vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Primjerenost etičkim zahtjevima koji su relevantni za ovu reviziju, neovisni smo i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno zahtjevima.

Revizija uključuje provedbu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama proračuna i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti.

¹ Odluka o objavi Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija (INTOSAI), (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj: 9/23). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-N), Međunarodni standardi vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Izbor postupka je zasnovan na revizorskoj prosudbi, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, u svrhu osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Pozitivno mišljenje

Po našem mišljenju, finansijsko poslovanje Povjerenstva je tijekom 2023. godine u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno s važećom zakonskom regulativom, kao i planiranim pozicijama proračuna.

Skretanje pozornosti

Bez daljnjeg utjecaja na naše mišljenje skrećemo pozornost na sljedeće:

Prava iz radnog odnosa su ostvarena po različitim zakonima, jer nije jasno propisan radno-pravni status zaposlenih.

Zamjenik glavnog revizora

Glavni revizor

dr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

mr. sc. Selma Šadić, dipl. oec.

1 REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Povjerenstva u 2023. godini, konstatirali smo određene propuste i nepravilnosti, te radi njihovog otklanjanja dali preporuke u tablici br. 1.

Tablica br. 1. Preporuke za 2023. godinu

Redni broj	Točka izvješća	Preporuka
1.	5.	Potrebno je da Povjerenstvo, poduzme aktivnosti na otklanjanju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvješćima.
2.	6.1.	Potrebno je primjenom zakonskih i podzakonskih akata osigurati otklanjanje navedenih nedostataka radi jačanja sustava internih kontrola i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima.
3.	6.2.	Potrebno je inicirati uređenje zakonodavnog okvira u dijelu reguliranja radno-pravnog statusa zaposlenih.
4.	6.2.	Potrebno je izvršiti usuglašavanje podzakonskih akata Povjerenstva u dijelu organizacije, razdoblja imenovanja, te ukupnog broja imenovanih i zaposlenih osoba.
5.	6.2.	Potrebno je izvršiti analizu obima posla ispražnjenih pozicija, kako bi se pravodobno izvršilo popunjavanje ispražnjenih pozicija, odnosno kako bi se poslovi iz nadležnosti Povjerenstva obavljali učinkovito uz racionalnu organizaciju rada.
6.	6.2.	Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Poslovnika o radu Povjerenstva prilikom održavanja sjednica Povjerenstva.
7.	6.2.	Potrebno je izvršiti izmjenu internih akata i usuglasiti ih s važećim propisima koji su na snazi.
8.	6.2.	Potrebno je realizirati aktivnosti koje su definirane Planom uspostavljanja sustava interne kontrole u svrhu uspostavljanja učinkovite i djelotvorne interne kontrole.
9.	6.2.	Potrebno je sukladno Strategiji upravljanja rizicima osigurati uspostavu sistematskog upravljanja rizicima u dijelu pripreme godišnjeg izvješća o upravljanju rizicima, praćenja i izvještavanja o rizicima.
10.	6.3.1.	Potrebno je sukladno Zakonu o proračunu Brčko distrikta na temelju Strategije razvitka Brčko distrikta BiH izraditi sektorsku strategiju Povjerenstva koja će biti osnova za izradu strateških planova Povjerenstva.
11.	6.4.	Potrebno je dosljedno primjenjivati odredbe Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju pri izradi izvješća o izvršenju proračuna te obuhvatiti mjere koje će se poduzeti radi otklanjanja nastalih odstupanja u idućem razdoblju.

12.	6.4.	Potrebno je planiranje prihoda vršiti na temelju detaljnih analiza, uzimajući u obzir odstupanja od planiranog iz prethodnih godina, te procjenu budućih događaja koji mogu utjecati na ostvarenje prihoda.
13.	6.4.	Potrebno je osigurati kontinuirano praćenje izvršenja proračuna i vršiti pravovremeno oslobađanje sredstava u svrhu učinkovitog korištenja proračunskih sredstva, sukladno Zakonu o proračunu i Zakonu o izvršenju proračuna.
14.	6.6.	Potrebno je da popisna povjerenstva prilikom popisa dosljedno primjenjuju odredbe Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu davanja prijedloga da se tražbine koje nisu naplaćene u roku godinu dana evidentiraju kao sumnjive i sporne tražbine.
15.	6.6.	Potrebno je vršiti usuglašavanje stanja tražbina s pravnim osobama s kojima je Povjerenstvo u poslovnom odnosu, sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i financijskom izvještavanju i Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠĆA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKOG POSLOVANJA POVJERENSTVA ZA PAPIRE OD VRIJEDNOSTI BRČKO DISTRIKTA BIH ZA 2023. GODINU

2 UVOD

Obavili smo reviziju finacijskog poslovanja Povjerenstva za 2023. godinu na temelju ovlasti danih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, drugim relevantnim propisima i na temelju Godišnjeg plana revizija. Revizija je obavljena primjenom adekvatnih metoda revizije i primjenjivim standardima revizije.

3 OPĆI DIO

Povjerenstvo za papire od vrijednosti, sukladno članku 65 Zakona o papirima od vrijednosti (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 15/03, 27/04, 42/04, 28/07, 14/12, 20/17, 8/19, 10/19, 32/19, 13/21 i 45/22), ima sljedeće nadležnosti:

- donosi propise o provedbi Zakona o papirima od vrijednosti (u daljnjem tekstu: Zakon)
- izdaje dozvole i odobrenja kada je za to ovlašteno Zakonom
- kontrolira poštovanje pravila uobičajene trgovine i lojalne konkurencije u trgovini papira od vrijednosti
- vrši nadzor nad ovlaštenim sudionicima na tržištu vrijednosnih papira, emitentima papira od vrijednosti, investicijskim fondovima, društvima za upravljanje investicijskim fondovima i Središnjim registrom
- organizira, preuzima i nadgleda mjere kojima osigurava zaštitu interesa investitora
- propisuje pravila prometa vrijednosnih papira na temelju povlaštenih informacija
- obustavlja emisiju i promet pojedinih papira od vrijednosti i poduzima druge aktivnosti u slučaju manipulacija ili špekulacija u prometu ili kada procijeni da su tim aktivnostima ugroženi interesi investitora i javnosti, ili one nisu sukladne Zakonu i drugim propisima
- propisuje način čuvanja dokumentacije za poduzeća za poslovanje s papirima od vrijednosti
- propisuje obvezni sadržaj informacija koje moraju biti objavljene svim dioničarima i javnosti od osoba koje vrše distribuciju papira od vrijednosti javnom ponudom
- prati i proučava stanje i kretanje na tržištu vrijednosnih papira
- provodi prethodne radnje u slučaju povrede zakonskih odredbi i drugih propisa
- pokreće upravni spor radi zaštite investitora
- daje informacije i širi znanja o djelovanju tržišta papira od vrijednosti
- surađuje sa srodnim organizacijama u inozemstvu
- vodi knjige i registre sukladno odredbama Zakona
- propisuje iznos pristojbe za usluge pod njegovom nadležnošću
- vrši nadzor i poduzima potrebne mjere u svezi sa sprječavanjem pranja novca i financiranjem terorističkih aktivnosti nad osobama kojima daje dozvolu za obavljanje poslova i u okviru svoje nadležnosti, surađuje s drugim nadležnim tijelima u svezi s provedbom zakona i drugih propisa, kojima se reguliraju obveze provedbe mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti
- poduzima ostale mjere i obavlja druge poslove sukladno zakonskim propisima.

Za izvršenje poslova iz nadležnosti Povjerenstva utvrđena je sljedeća unutarnja organizacija:

Povjerenstvo – predsjednik, dopredsjednik i član Povjerenstva
Stručna služba Povjerenstva – voditelj Službe i administrator i
Središnji registar papira od vrijednosti – rukovoditelj Središnjeg registra.

Radom Povjerenstva rukovodi predsjednik i zadužen je za koordinaciju rada Povjerenstva, donošenje akata Povjerenstva, zastupanje i rješavanje o pravima zaposlenika i za svoj rad odgovoran je Skupštini Distrikta.

Stručna služba Povjerenstva

Za obavljanje stručnih i administrativnih poslova za potrebe Povjerenstva formirana je Stručna služba koja sukladno Pravilniku o organizaciji Povjerenstva i sistematizaciji radnih mjesta, obavlja sljedeće:

- stručne i druge srodne poslove
- normativno-pravne i analitičke poslove
- organizira rad Stručne službe
- priprema ugovore o poslovnoj suradnji s ovlaštenim sudionicima u prometu vrijednosnih papira
- izrađuje odluke i ugovore vezano za procedure javnih nabava roba, usluga i radova
- nadzire i kontrolira provedbu emisije i registracije kapitala emitentata
- surađuje s gradonačelnikom, Vladom i Skupštinom Brčko distrikta BiH, ministarstvima i drugim tijelima i organizacijama
- vodi evidencije o emisiji papira od vrijednosti za koje nije potrebno odobrenje Povjerenstva
- priprema, izrađuje i realizira akte, odluke, zapisnike, rješenja i zaključke u svezi s razmatranjem podnesenih zahtjeva i drugih pitanja koja Povjerenstvo razmatra.

Djelatnost Središnjeg registra

Sukladno članku 69 Zakona o papirima od vrijednosti djelatnost Središnjeg registra je sljedeća:

- registracija i čuvanje vrijednosnih papira, odnosno podataka o vrijednosnim papirima, vlasniku papira od vrijednosti i svim transakcijama u pogledu prijenosa vlasništva ili promjene papira od vrijednosti
- registracija i čuvanje podataka koji se odnose na definiranje vlasništva ili ostalih prava inkorporiranih u papirima od vrijednosti
- vođenje računa emitenta, odnosno vlasnika papira od vrijednosti i izdavanje potvrda o stanju i promjenama na tim računima
- prijenos, deponiranje, saldiranje i kliring po transakcijama papira od vrijednosti
- svi ostali poslovi Središnjeg registra, depozitara i kliringa papira od vrijednosti koje propiše Povjerenstvo.

Pravilnikom o organizaciji Povjerenstva i sistematizaciji radnih mjesta predviđeno je 6 zaposlenika, na dan 31. 12. 2023. godine bilo je 4 zaposlenika i 1 zaposlenik na rodiljnom dopustu.

4 PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije je financijsko poslovanje Povjerenstva u 2023. godini, u dijelu planiranja i izvršenja proračuna, ocjene sustava internih kontrola, kao i usklađenosti poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskog poslovanja Povjerenstva je da omogući revizoru da na temelju prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome je li financijsko poslovanje, obavljeno sukladno zakonskim važećim propisima kao i primjerenog ponašanja predsjednika Povjerenstva nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga, revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu jesu li poduzete sve mjere za namjensko trošenje proračunskih sredstava za svrhe za koje je dana ovlast donošenjem proračuna, te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što učinkovitiju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava jačanjem internih kontrola.

Obujam revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije financijskog poslovanja za 2023. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

5 OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju financijskog poslovanja Povjerenstva za 2022. godinu i dostavio konačno Izvješće broj: 01-48-401/23 od 6. 7. 2023. godine, u kojem su dane odgovarajuće preporuke za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Povjerenstvo je 31. 7. 2023. godine, sastavilo Akcijski plan za otklanjanje nedostataka po Izvješću o reviziji financijskog poslovanja Povjerenstva za 2023. godinu i isto dostavio Uredu, u roku propisanom Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Osvrtom na preporuke dane u izvješćima o obavljenim revizijama za prethodne godine, te na temelju uvida u poduzete aktivnosti, u idućoj tablici (Tablica br. 2.) dan je osvrt na realizaciju prethodno datih preporuka.

Tablica br. 2. Pregled realizacije preporuka

Br. prep.	Preporuke iz Izvješća za 2022. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz Izvješća za 2022. godinu	Status
1.	Potrebno je da Povjerenstvo nastavi s aktivnostima na otklanjanju preostalih propusta utvrđenih u revizorskim izvješćima.	Povjerenstvo je djelomično realiziralo preporuke iz ranijeg razdoblja.	djelomično provedena
2.	Potrebno je primjenom zakonskih i podzakonskih akata osigurati otklanjanje navedenih nedostataka radi jačanja sustava internih kontrola i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima.	Povjerenstvo nije u potpunosti osiguralo otklanjanje nedostataka iz revizorskih izvješća radi jačanja sustava internih kontrola i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima.	djelomično provedena

3.	Potrebno je da Povjerenstvo inicira izmjenu Zakona o papirima od vrijednosti u dijelu detaljnijeg reguliranja segmenta radno-pravnih odnosa, zapošljavanja i prava iz radnog odnosa zaposlenih.	Povjerenstvo nije iniciralo izmjenu Zakona o papirima od vrijednosti u dijelu detaljnijeg reguliranja segmenta radno-pravnih odnosa, zapošljavanja i prava iz radnog odnosa zaposlenih.	nije provedena
4.	Potrebno je internim aktima Povjerenstva propisati precizne rokove za donošenje, usvajanje i predaju programa rada i finansijskog plana.	Povjerenstvo nije internim aktima propisalo precizne rokove za donošenje, usvajanje i predaju programa rada i finansijskog plana.	nije provedena
5.	Potrebno je postupiti sukladno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH, Pravilniku i Uputi za dostavljanje planova u dijelu poštovanja rokova za dostavljanje planova proračunskog korisnika.	Povjerenstvo je postupilo sukladno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH, Pravilniku i Uputi za dostavljanje planova u dijelu poštovanja rokova za dostavljanje planova proračunskog korisnika.	provedena
6.	Potrebno je da Povjerenstvo izrađuje DOP i Okvir za procjenu prihoda suglasno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH u dijelu realnog planiranja i procjene naplativosti prihoda.	Povjerenstvo nije pri izradi DOP-a i Okvira za procjenu prihoda suglasno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH realno planiralo i procijenilo naplativosti prihoda.	nije provedena
7.	Potrebno je vršiti usuglašavanje stanja na koncu tekuće godine sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta.	Povjerenstvo nije vršilo usuglašavanje stanja na koncu tekuće godine sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH.	nije provedena
8.	Potrebno je u naplati tražbina i osiguranja plaćanja koje bi omogućilo dobro finansijsko nastaviti s mjerama u svrhu sprječavanja negativnog trenda upravljanje sukladno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH.	Povjerenstvo je poduzimalo mjere za naplatu tražbina tijekom 2023. godine.	provedena
9.	Potrebno je ugovorima regulirati instrument osiguranja u slučaju kašnjenja i nepoštovanja ugovorenih obveza.	Povjerenstvo je izradilo anekse ugovora, ali iste nije potpisala druga ugovorna strana.	nije provedena
10.	Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH u dijelu učinkovitog korištenja proračunskih sredstava.	Povjerenstvo nije dosljedno provodilo odredbe Zakona o proračunu u dijelu učinkovitog korištenja proračunskih sredstava, realizacija tekućeg proračuna je 79 %.	nije provedena

Br. prep.	Preporuke iz Izvješća za 2021. godinu koje nisu realizirane	Ocjena realizacije preporuka iz Izvješća za 2021. godinu	Status
1.	Potrebno je da Povjerenstvo izrađuje DOP i Okvir za procjenu prihoda suglasno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH u dijelu realnosti planiranja i procjene naplativosti prihoda.	Povjerenstvo nije izrađivalo DOP i okvir za procjenu prihoda suglasno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH u dijelu realnosti planiranja i procjene naplativosti prihoda.	nije provedena
2.	Potrebno je u ugovorima regulirati postupanje pri neplaćanju ugovornih obveza.	Povjerenstvo je izradilo anekse ugovora, ali iste nije potpisala druga ugovorna strana.	nije provedena
3.	Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH u dijelu učinkovitog korištenja proračunskih sredstava.	Povjerenstvo nije realiziralo preporuku po revizorskom izvješću za prethodnu godinu.	nije provedena

Potrebno je da Povjerenstvo poduzme aktivnosti na otklanjanju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvješćima.

6 NALAZI I PREPORUKE

6.1 Rukovodstvo i sustav internih kontrola

Rukovodstvo Povjerenstva čine predsjednik Povjerenstva, dopredsjednik i član Povjerenstva, koji su imenovani Odlukom Skupštine broj: 01-02-511/19 od 16. 1. 2019. godine, na mandat od 5 (pet) godina. Sukladno Statutu Povjerenstva vrijeme na koje su imenovani članovi Povjerenstva, počinje teći od dana imenovanja. Ukoliko neki od članova Povjerenstva prestane obavljati dužnost člana Povjerenstva prije isteka mandata na koji je imenovan, na njegovo mjesto imenuje se drugi član, do isteka mandata člana koga zamjenjuje.

Povjerenstvo je 5. 7. 2023. godine donijelo Rješenje o prestanku radnog odnosa predsjedniku Povjerenstva s danom 11. 7. 2023. godine, zbog ispunjenja uvjeta za prestanak radnog odnosa po sili zakona zbog navršениh 65 godina života, odnosno ispunjena uvjeta za umirovljenje.

Predsjednik Povjerenstva je prestao obavljati dužnost člana Povjerenstva prije isteka mandata i od tada nije bilo novog imenovanja do isteka mandata 16. 1. 2024. godine sukladno Statutu Povjerenstva. Povjerenstvo je djelovalo u nepotpunom sastavu i sastojalo se od zamjenika i jednog člana.

Povjerenstvo je 18. 1. 2023. godine dostavilo Vladi Brčko distrikta BiH - Odjelu za stručne i administrativne poslove, Plan zapošljavanja za ispražnjeno mjesto predsjednika Povjerenstva, zatim je 6. 4. 2023. godine obavijestilo Vladu Brčko distrikta BiH - gradonačelnika i Skupštinu Brčko distrikta BiH o stjecanju prava na odlazak u starosnu mirovinu predsjednika Povjerenstva kako bi pravodobno poduzeli potrebne aktivnosti na provedbi procedure natječaja za odabir kandidata na mjesto predsjednika Povjerenstva.

Također, Povjerenstvo je 10. 10. 2023. godine i 1. 11. 2023. godine uputilo Inicijativu gradonačelniku i Skupštini Brčko distrikta BiH za provedbu natječajne procedure u svrhu nesmetanog nastavka djelovanja i rada Povjerenstva.

Organizacijskim planom i pravilnicima o procedurama interne kontrole definirani su postupci nadgledanja izvršavanja transakcija i pojedinih aktivnosti Povjerenstva. Redovito nadgledanje izvršenja poslova i radnih zadataka vrši se na temelju opisa poslova rukovodećih državnih službenika.

U svrhu uspostavljanja sustava internih kontrola Povjerenstvo je donijelo sljedeće podzakonske akte: Pravilnik o internoj kontroli u Povjerenstvu, Strategiju o upravljanju rizicima, Odluku o uporabi računala, telefona, telefaksa i drugih elektroničkih pomagala, Odluku o korištenju motornog vozila Povjerenstva, Odluku o imenovanju osobe za prijam i praćenje izvršenja usluga u Povjerenstvu, Pravilnik o registraciji i prijenosu vrijednosnih papira.

Nedostatci u sustavu internih kontrola se ogledaju u dijelu:

- nereguliranja segmenta radno-pravnih odnosa
- nepoštovanja Poslovnika o radu Povjerenstva
- neusuglašenosti internih akata s važećim propisima
- nije dan prijedlog sektorske strategije Povjerenstva

- propusti u planiranju prihoda
- neusuglašavanje tražbina.

Potrebno je primjenom zakonskih i podzakonskih akata osigurati otklanjanje navedenih nedostataka radi jačanja sustava internih kontrola i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima.

6.2 Usklađenost sa zakonom i drugim propisima

Povjerenstvo je osnovano Zakonom o papirima od vrijednosti kao stalno, neovisna pravna osoba, radi uređivanja i kontrole, emitiranja i prometa vrijednosnih papira, te su ovim zakonom propisane nadležnosti i obveze Povjerenstva.

Odredbama članka 64 Zakona o papirima od vrijednosti Brčko distrikta BiH propisano je da se Povjerenstvo financira iz proračuna sukladno financijskom planu na koji suglasnost daje gradonačelnik Brčko distrikta BiH.

Članak 3 stavak 1 Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH propisuje da se odredbe ovog Zakona primjenjuju na službenike i namještenike u tijelima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Uredu za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim tijelima i institucijama koje se financiraju iz proračuna Distrikta, ukoliko posebnim zakonom nije drugačije određeno. Povjerenstvo sukladno odredbama Zakona o papirima od vrijednosti, financira se iz proračuna sukladno financijskom planu te primjenjuje Zakon o državnoj službi.

Također, Povjerenstvo primjenjuje Zakon o plaćama i naknadama plaća u tijelima javne uprave.

Odredbama članka 61 Zakona o papirima od vrijednosti propisano je da radom Povjerenstva rukovodi predsjednik ili dopredsjednik. Predsjednik Povjerenstva:

1. potpisuje propise i akte iz nadležnosti Povjerenstva
2. donosi pojedinačne akte koji se odnose na sudionike u prometu vrijednosnih papira
3. zastupa i predstavlja Povjerenstvo pred drugim institucijama i sudionicima u prometu vrijednosnih papira
4. saziva sjednice Povjerenstva i predsjedava njihovim radom
5. odgovoran je za provedbu pravila i propisa Povjerenstva
6. odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa, plaćama i izvršavanju obveza zaposlenih u stručnim i tehničkim službama.

Odredbama članka 54a stavka 4) Zakona o papirima od vrijednosti, propisano je da predsjednik, dopredsjednik i član Povjerenstva imaju pravo na naknadu svih materijalnih troškova koji su nastali kao rezultat obavljanja funkcije i druge naknade pod uvjetima i u iznosima propisanim za zastupnike Skupštine te javne službenike i namještenike tijela uprave Brčko distrikta BiH.

Odredbama članka 3 stavka 2 Zakona o državnoj službi, propisano je da odredbe ovog Zakona koje se odnose na plaću, godišnji odmor, plaćeni i neplaćeni dopust i druge materijalne naknade sukladno posebnim propisima primjenjuju se i na osobe čije

imenovanje potvrđuje Skupština kao i druge osobe određene posebnim zakonom, savjetnike gradonačelnika, kao i osobe zaposlene na radnim mjestima vezanim za mandat gradonačelnika i stalne članove Odbora za zapošljavanje.

Odredbama članka 120 (Prestanak radnog odnosa po sili zakona) stavka 1 Zakona o državnoj službi propisano je da radni odnos službeniku, odnosno namješteniku prestaje po sili zakona u slučaju:

a) smrti

b) kada navršši šezdeset pet (65) godina života i dvadeset (20) godina staža osiguranja ili četrdeset (40) godina staža osiguranja bez obzira na godine života, s tim da se poseban staž, predviđen posebnim propisima koji reguliraju prava na mirovinu i mirovinsko-invalidsko osiguranje računa samo na zahtjev zaposlenoga.

Odredbama članka 6 (Prava službenika i namještenika) stavka 1 točke 1) Zakona o državnoj službi, propisano je da službenik, odnosno namještenik zaposlen u tijelima javne uprave ima pravo na otpremninu u slučaju prekobrojnosti i prilikom umirovljenja.

Odredbama članka 24 (Otpremnina) Zakona o plaćama i naknadama plaća u tijelima javne uprave propisano je da zaposleni ima pravo na otpremninu u slučaju:

a) stjecanja uvjeta za odlazak u mirovinu, u visini trostrukog iznosa posljednje bruto plaće zaposlenog ili trostrukog iznosa prosječne isplaćene bruto plaće proračunskih korisnika, u mjesecu koji prethodi mjesecu odlaska zaposlenog u mirovinu, ukoliko je to za zaposlenog povoljnije

b) prekobrojnosti, u visini šesterostrukog iznosa zadnje isplaćene bruto plaće zaposlenog s radnim stažem do petnaest (15) godina

c) prekobrojnosti, u visini dvanaestostrukog iznosa zadnje isplaćene bruto plaće zaposlenog s radnim stažem duljem od petnaest (15) godina.

Revizijom smo utvrdili da Povjerenstvo prilikom rješavanja o pravima iz radnih odnosa imenovanih i zaposlenih osoba koristi više zakonskih propisa, a između ostalog Zakon o državnoj službi u tijelima javne uprave, Zakon o plaćama i naknadama u tijelima javne uprave i institucija koji uređuju segmente iz radno-pravnih odnosa, tako da je:

rješenje o korištenju godišnjeg odmora predsjedniku Povjerenstva doneseno sukladno članku 54a Zakona o papirima od vrijednosti Brčko distrikta BiH

rješenje o prestanku radnog odnosa zbog odlaska u mirovinu (navršenih 65 godina života) s mandatne pozicije na mjestu predsjednika Povjerenstva doneseno sukladno člancima 61 i 54a Zakona o papirima od vrijednosti, članku 120 i članku 6 Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave i članku 24 Zakona o plaćama i naknadama u tijelima javne uprave i institucija Brčko distrikta BiH

rješenje kojim se utvrđuje pravo na isplatu otpremnine doneseno sukladno člancima 61 i 54a Zakona o papirima od vrijednosti, članku 6 Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave i institucijama Brčko distrikta BiH, članku 24 Zakona o plaćama i naknadama u tijelima javne uprave i institucija Brčko distrikta BiH.

Također, revizijom smo utvrdili da Povjerenstvo primjenjuje više zakonskih propisa koji uređuju segmente iz radno-pravnih odnosa, te da Zakon o papirima od vrijednosti pored dosadašnjih izmjena nije imao izmjena u dijelu detaljnijeg reguliranja segmenta radno-pravnih odnosa.

Potrebno je inicirati uređenje zakonodavnog okvira u dijelu reguliranja radno-pravnog statusa zaposlenih.

Odredbe članka 53 Zakona o papirima od vrijednosti propisuju da Povjerenstvo čine predsjednik, dopredsjednik i jedan član koje na prijedlog gradonačelnika imenuje Skupština. Mandat članovima Povjerenstva traje pet godina. Ista osoba može biti i više puta imenovana u sastav Povjerenstva. Prilikom imenovanja novog saziva članova Povjerenstva imenuju se najmanje dva člana iz prethodnog mandata. U Povjerenstvo Skupština može imenovati tuzemne i inozemne stručnjake. Povjerenstvo ima stručnu (tehničku) službu, čija se organizacija utvrđuje Statutom.

Odredbe članka 58 (Način rada Povjerenstva) Zakona o papirima od vrijednosti propisuju da Statutom Povjerenstva posebno se uređuju: organizacija i način poslovanja Povjerenstva, ovlast za zastupanje Povjerenstva, prava, obveze i odgovornosti predsjednika, dopredsjednika i člana Povjerenstva, prava, obveze i odgovornosti zaposlenih u stručnim i tehničkim službama, financijski plan, kao i druga pitanja u svezi s radom Povjerenstva.

Odredbama članka 8 Statuta Povjerenstva propisuje se imenovanje i način rada Povjerenstva. Povjerenstvo čine predsjednik, zamjenik i jedan član, koje na prijedlog gradonačelnika imenuje Skupština distrikta. Odredbama članka 9 Statuta Povjerenstva propisano je da članovi Povjerenstva se imenuju na mandatno razdoblje od pet godina.

Odredbama članka 30 Statuta Povjerenstva propisano je da radi ostvarenja poslova iz svoje nadležnosti Povjerenstvo organizira Stručnu službu koju čine:

- tajnik Povjerenstva
- referent za registraciju izdanih vrijednosnih papira
- referent za emisiju vrijednosnih papira i sudionika na tržištu vrijednosnih papira
- administrator.

Odredbama članka 31 Statuta Povjerenstva propisano je da Povjerenstvo imenuje tajnika na prijedlog predsjednika Povjerenstva na razdoblje od 5 godina, s pravom ponovnog imenovanja.

Unutarnja organizacija i način rada Povjerenstva utvrđeni su Pravilnikom o organizaciji Povjerenstva i sistematizaciji radnih mjesta iz 2016. godine i njegovim izmjenama iz 2018. i 2019. godine. Odredbama članka 5 navedenog Pravilnika propisano je da za izvršavanje poslova iz djelokruga rada Povjerenstva utvrđuje se ukupan broj i struktura sistematiziranih radnih mjesta. Sistematizirano je 6 radnih mjesta od toga tri imenovane osobe (predsjednik, zamjenik, član Povjerenstva) i tri državna službenika (tajnik Povjerenstva, voditelj Središnjeg registra i administrator).

Revizijom smo utvrdili da postoje neusuglašenosti Pravilnika o organizaciji Povjerenstva i sistematizaciji radnih mjesta i Statuta Povjerenstva u dijelu organizacije Povjerenstva, razdoblja imenovanja, te ukupnog broja imenovanih i zaposlenih osoba.

Potrebno je izvršiti usuglašavanje podzakonskih akata Povjerenstva u dijelu organizacije, razdoblja imenovanja, te ukupnog broja imenovanih i zaposlenih osoba.

Sukladno Pravilniku o organizaciji Povjerenstva i sistematizaciji radnih mjesta tajnik Povjerenstva organizira rad Stručne službe i rad registra emitenata, sudjeluje u pripremi zakona i drugih pravnih akata iz djelokruga rada Povjerenstva, obavlja analitičke, organizacijske i druge poslove koji se odnose na koordinaciju i objedinjavanje rada u Povjerenstvu, prati izvršenje zadataka i poslova iz nadležnosti Povjerenstva, obavlja poslove pripreme ugovora o poslovnoj suradnji s ovlaštenim sudionicima u prometu vrijednosnih papira, izrađuje odluke i ugovore iz oblasti javnih nabava, daje tumačenja i obrazloženja iz oblasti tržišta kapitala.

Revizijom smo utvrdili da je pozicija tajnika ispražnjena te da je zaposlenica koja je zasnovala radni odnos u Povjerenstvu na radnom mjestu tajnik na određeno vrijeme do povratka zaposlenika s mandatne pozicije na rodiljnom dopustu. Kao i u ranijem razdoblju i tijekom 2023. godine nastavljena je praksa da poslove tajnika koji su propisani Pravilnikom o organizaciji Povjerenstva i sistematizaciji radnih mjesta obavlja više osoba koje su imenovane ili zaposlene u Povjerenstvu bez odluke o prijenosu ovlasti za obavljanje navedenih poslova. Također, utvrdili smo da Povjerenstvo nije analiziralo postojeće administrativne kapacitete i procijenilo potrebu za zapošljavanjem, niti je izvršilo analizu obujma posla koji obavlja tajnik Povjerenstva sukladno navedenom Pravilniku, kako bi osiguralo učinkovito obavljanje poslova iz nadležnosti Povjerenstva i racionalnu organizaciju rada.

Potrebno je izvršiti analizu obujma posla ispražnjenih pozicija, kako bi se pravodobno izvršilo popunjavanje ispražnjenih pozicija, odnosno kako bi se poslovi iz nadležnosti Povjerenstva obavljali učinkovito uz racionalnu organizaciju rada.

Odredbama članka 6 Poslovnika o radu Povjerenstva propisano je da sjednici nazoče članovi Povjerenstva, tajnik, zapisničar, a po potrebi i druge osobe prema pozivu predsjednika Povjerenstva.

Uvidom u izvratke iz zapisnika s održanih sjednica utvrdili smo da su određenim sjednicama nazočili samo zamjenik i član Povjerenstva, što nije sukladno odredbama Poslovnika o radu Povjerenstva.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Poslovnika o radu Povjerenstva prilikom održavanja sjednica Povjerenstva.

Odredbama članka 14 (Svrha sustava interne kontrole) Zakona o proračunu definirana je svrha uspostavljanja sustava interne kontrole, izgradnja i primjena sistematskog pristupa u procesu upravljanja rizikom radi unapređenja procesa financijskog upravljanja i kontrole, ostvarenja općih ciljeva na predviđen i prihvatljiv način, između ostalog, kao što su usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, planovima, programima i predviđenim politikama i procedurama.

Sustav interne kontrole rada i poslovanja Povjerenstva za papire od vrijednosti uređen je Pravilnikom o internoj kontroli koji je usvojen 20. 6. 2011. godine. Svrha interne kontrole prema ovom Pravilniku je da osigura efektivnost i učinkovitost rada i poslovanja, pouzdanost financijskog izvještavanja, javnost izvještavanja o radu i poslovanju, usklađenost s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Uvidom u Pravilnik o internim kontrolama utvrdili smo da su odredbe ovog Pravilnika kojim se reguliraju procedure upravljačke kontrole, administrativni kontrolni postupci, kontrola računovodstvenih transakcija, kontrola odobrenja računovodstvenih transakcija i procedure nabave roba uređene i temelje se na zakonima i pravilnicima koji su prestali da važe.

Potrebno je izvršiti izmjenu internih akata i usuglasiti ih s važećim propisima koji su na snazi.

Povjerenstvo je 31. 7. 2023. godine usvojila Plan uspostavljanja sustava interne kontrole. Ovaj plan obuhvaća komponente kontrolnog okružja, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikaciju te praćenje i procjenu sustava. Navedene komponente su podijeljene na 14 aktivnosti, s definiranim rokovima za njihovu provedbu i nositeljima aktivnosti.

Povjerenstvo je Planom uspostavljanja sustava internih kontrola za zadnji kvartal 2023. godine planiralo sljedeće aktivnosti:

- Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta Povjerenstva definirati nadležnosti i odgovornosti svih sudionika u procesu izrade strateškog i razvojnog plana
- imenovati radnu skupinu i koordinatora za uspostavljanje sustava interne kontrole
- Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta Povjerenstva prilagoditi u dijelu koji se odnosi na sustav interne kontrole i srednjoročnog planiranja.

Revizijom smo utvrdili da Povjerenstvo nije provelo planirane aktivnosti u zadnjem kvartalu 2023. godine, koje se odnose na izmjene Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta, imenovanje radne skupine i koordinatora za uspostavljanje sustava interne kontrole, kao što je predviđeno Planom uspostavljanja sustava interne kontrole.

Potrebno je realizirati aktivnosti koje su definirane Planom uspostavljanja sustava interne kontrole u svrhu uspostavljanja učinkovite i djelotvorne interne kontrole.

Povjerenstvo je u veljači 2023. godine donijelo Strategiju upravljanja rizicima u svrhu provedbe procesa upravljanja rizicima i uspostava cjelovitog procesa utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u svezi s poslovnim ciljevima, te poduzimanja potrebnih mjera u svrhu smanjenja rizika na podnošljivu razinu. Sukladno navedenoj Strategiji potrebno je osigurati uspostavu sistemskog upravljanja rizicima na razini organizacijskih jedinica na način da se:

- u suradnji s rukovoditeljima nižih organizacijskih jedinica pokrenu aktivnosti na uvođenju upravljanja rizicima i odrede rokovi za pojedine aktivnosti
- pripremi objedinjeno godišnje izvješće o upravljanju rizicima na razini Povjerenstva koje se dostavlja Direkciji za financije u okviru izvještavanja o poduzetim aktivnostima uspostave i razvitka financijskog upravljanja i kontrole
- dokumentiraju podatci o rizicima u registre rizika
- osigura praćenje i izvještavanje o rizicima.

Revizijom smo utvrdili da Povjerenstvo nije pripremio godišnje izvješće o upravljanju rizicima, niti je osiguralo praćenje i izvještavanje o rizicima, što nije sukladno Strategiji o upravljanju rizicima.

Potrebno je sukladno Strategiji upravljanja rizicima osigurati uspostavu sistematskog upravljanja rizicima u dijelu pripreme godišnjeg izvješća o upravljanju rizicima, praćenja i izvještavanja o rizicima.

6.3 Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

6.3.1 Strateški dokumenti

Strategijom razvitka Brčko distrikta BiH 2021. – 2027. godina (Sl. glasnik, broj 11/21) u dijelu 4. Prioriteti i mjere za ostvarenje strateških ciljeva, odnosno u dijelu 1.4. Mjere za prioritet privlačenja investicija planirana je i Mjera 1.4.3. Aktivno uključivanje iseljeničtva u gospodarski razvitak BD BiH. Za realizaciju ove mjere među nositeljima aktivnosti, između ostalih, predviđeno je i Povjerenstvo.

Sukladno Strategiji razvitka, suradnjom s iseljeničtvom Brčko distrikta BiH predviđena je organizirana potpora poslovnom povezivanju iseljenika i lokalnih gospodarstvenika, kao i dodatno poticanje investicija iseljenika, njihovim uključivanjem u mehanizme preferencijalnog financiranja investicijskih projekata i novog zapošljavanja, te uvođenjem instrumenata financijskog tržišta i tržišta kapitala za angažiranje financijskih i investicijskih resursa iseljenika u ekonomski razvitak.

Odredbama članka 33 (Strategija razvitka i sektorske strategije) Zakona o proračunu, između ostalog, propisano je da:

sektorska strategija razvitka se izrađuje na temelju Strategije razvitka, da sektorsku strategiju razvitka na prijedlog proračunskog korisnika usvaja Vlada, izuzev ako posebnim zakonom nije drugačije određeno, te da sektorske strategije razvitka predstavljaju osnovu za izradu strateških planova, programa javnih investicija, mjera ekonomske politike, DOP-a kao i proračuna Distrikta.

Revizijom smo utvrdili da Povjerenstvo nije donijelo sektorsku strategiju na temelju Strategije razvitka Brčko distrikta BiH, što nije sukladno odredbama članka 33 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je sukladno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH na temelju Strategije razvitka Brčko distrikta BiH izraditi sektorsku strategiju Povjerenstva koja će biti osnova za izradu strateških planova Povjerenstva.

6.3.2 Program rada i financijski plan

Odredbama članka 32 Statuta Povjerenstva propisana je obveza sastavljanja programa rada i financijskog plana, a odredbama članka 52 Zakona o papirima od vrijednosti, propisana je obveza sastavljanja izvješća o radu.

Povjerenstvo je u prosincu 2022. godine usvojilo Program rada za 2023. godinu, čiji je sastavni dio i Financijski plan. Ukupno planirani prihodi prema Financijskom planu iznose 25.000,00 KM, a ukupno planirani rashodi 403.540,48 KM.

Program rada Povjerenstva je usmjeren prema postizanju sljedećih ciljeva odnosno realizaciji sljedećih aktivnosti:

1. kontinuirana provedba regulatorne funkcije Povjerenstva
2. održavanje sustava registracije vrijednosnih papira u Registru za papire od vrijednosti
3. usklađivanje regulatornog okvira u procesu integriranja Bosne i Hercegovine u Europsku uniju
4. aktivno uključivanje iseljništva u gospodarski razvitak Brčko distrikta BiH
5. podizanje financijske pismenosti javnosti o ulozi i značaju tržišta kapitala.

Navedeni ciljevi razrađeni su po aktivnostima, nositeljima i načinu praćenja realizacije. Povjerenstvo za papire od vrijednosti je redovito vršilo aktivnosti provedbe regulatorne funkcije Povjerenstva za papire od vrijednosti i održavanja sustava registracije vrijednosnih papira u Registru.

Povjerenstvo je sastavilo Izvješće o radu za 2023. godine o realiziranim aktivnostima. U okviru prve aktivnosti Povjerenstvo je vršilo obradu zahtjeva za odobrenje izdavanja vrijednosnih papira, te upis i brisanje iz registra izdavatelja za upis promjene podataka, s izradom i donošenjem odgovarajućih rješenja. Povjerenstvo je provodilo aktivnosti održavanja sustava registracije vrijednosnih papira uz praćenje strukture prometa i prijenosa papira od vrijednosti. Aktivnosti koje se odnose na usklađivanje regulatornog okvira u procesu integracije BiH u Europsku uniju Povjerenstvo je ponajprije bilo angažirano preko svojih predstavnika u radnim skupinama: Sloboda kretanja kapitala, Pravo trgovačkih društava, Financijske usluge i ekonomski kriterij na realizaciji Programa integriranja BiH u Europsku uniju. U okviru četvrte aktivnosti Povjerenstvo je izdalo brošuru pod naslovom Dijaspورا kao investitor u razvitku Brčko distrikta BiH preko tržišta kapitala - osnovni pojmovi o tržištu kapitala. Unapređenje informiranja i financijske pismenosti javnosti o ulozi i značaju tržišta kapitala vršeno je preko internetske stranice Povjerenstva koja se redovito ažurira kako bi pružila točne i pravodobne informacije javnosti i zainteresiranim stranama.

6.4 Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna

Povjerenstvo je za 2023. godinu planiralo ukupne prihode u iznosu 25.000,00 KM, a realizirani su u iznosu 34.620,95 KM (138,48 %), te ukupne rashode u iznosu 401.034,96 KM koji su realizirani u iznosu 318.170,11 KM (79,52 %).

Sadržaj izvješća o izvršenju proračuna propisan je člankom 102 stavkom 1 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i člankom 80 stavkom 2 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

Odredbama članka 80 (Metodologija izrade izvješća o izvršenju proračuna) stavka 2 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju propisano je da obveznik primjene proračunskog računovodstva dužan je Direkciji dostaviti izvješće o izvršenju proračuna i financijskog plana s obrazloženjem, koje obvezno treba sadržavati:

- a) izvršenje proračuna i financijskog plana na razini glavne skupine ekonomske klasifikacije
- b) obrazloženje i analizu izvršenja proračuna i financijskog plana s posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka na razini glavne skupine ekonomske klasifikacije
- c) mjere koje će se poduzeti radi otklanjanja nastalih odstupanja u idućem razdoblju
- d) poseban osvrt na sumnjive i sporne tražbine s opisom mjera koje su poduzete radi naplate.

Uvidom u Izvješće o izvršenju proračuna Povjerenstva utvrdili smo da isto ne sadrži mjere koje će se poduzeti radi otklanjanja odstupanja u idućem razdoblju, što nije sukladno odredbama članka 80 Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.

Potrebno je dosljedno primjenjivati odredbe Pravilnika o računovodstvu pri izradi izvješća o izvršenju proračuna, te obuhvatiti mjere koje će se poduzeti radi otklanjanja nastalih odstupanja u idućem razdoblju.

Planirani i realizirani prihodi

Prihodi su planirani u iznosu od 25.000,00 KM, a realizirani u iznosu od 34.620,95 KM, odnose se na naknade za usluge registra emitenata i naknade za usluge središnjeg registra.

Polazna osnova za izradu Finansijskog plana za 2023. godinu su informacije iz prethodne godine, kao i procjena za iduću godinu, uz uvažavanje očekivanih trendova u poslovnom okruženju i razvoju tržišta kapitala. Ukupna realizacija prihoda od 138,48 % ukazuje na propuste u planiranje.

Potrebno je planiranje prihoda vršiti na temelju detaljnih analiza, uzimajući u obzir odstupanja od planiranog iz prethodnih godina, te procjenu budućih događaja koji mogu utjecati na ostvarenje prihoda.

Tekući proračun Povjerenstva za 2023. godinu odobren je u iznosu od 401.034,96 KM, a izvršen u iznosu od 318.170,11 KM, ili 79,34 % (Tablica br. 3 u prilogu Izvješća).

Odredbe članka 12 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH – Načelo dobrog finansijskog upravljanja propisuju da se proračunska sredstva moraju koristiti ekonomično i učinkovito. Odredbama članka 15 Zakona o izvršenju proračuna za 2023. godinu, propisano je da odgovorna osoba proračunskog korisnika odgovara za zakonito, namjensko, učinkovito i ekonomično raspolaganje proračunskim sredstvima.

Realizacija odobrenog tekućeg proračuna, na pojedinim pozicijama proračuna, nije pratila planiranu dinamiku. Nizak stupanj realizacije uočava se kod: rashoda za tekuće održavanje 2,87 %, rashoda za osiguranje i bankarske usluge 41,52%, nabave materijala i sitnog inventara 47,39 %, te rashoda za usluge prijevoza i goriva 55,99 %.

Revizijom smo utvrdili da neutrošena sredstva iznose 82.864,85 KM, te da nisu učinkovito korištena niti pravodobno oslobođena izmjenom proračuna, kako bi se mogla usmjeriti u druge programe i aktivnosti, po rebalansu proračuna za 2023. godinu, što je imalo za rezultat nepotrebno zadržavanje proračunskih sredstava, odnosno neučinkovito raspolaganje odobrenim proračunskim sredstvima, što nije sukladno članku 12 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i članku 15 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH.

Potrebno je osigurati kontinuirano praćenje izvršenja proračuna i vršiti pravovremeno oslobađanje sredstava u svrhu učinkovitog korištenja proračunskih sredstava, sukladno Zakonu o proračunu i Zakonu o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH.

Bruto plaće i naknade

Bruto plaće zaposlenih odobrene su u iznosu 281.244,96 KM, a izvršene su u iznosu od 235.126,63 KM ili 83,60 %.

Sredstva nisu realizirana u planiranom iznosu zbog kašnjenja u popunjavanju ispražnjenih radnih mjesta u Povjerenstvu u odnosu na plan.

Naknade troškova zaposlenih odobrene su u iznosu od 35.000,00 KM, a izvršene su u iznosu od 23.858,60 KM ili 68,17 %.

Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi odobreni su u iznosu od 13.845,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 9.590,46 KM ili 69,27 %. Sredstva nisu realizirana u planiranom iznosu zbog kašnjenja u popunjavanju ispražnjenih radnih mjesta u Povjerenstvu u odnosu na plan.

Putni troškovi

Putni troškovi odobreni su u iznosu od 4.660,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 2.792,44 KM ili 59,92 %.

Rashodi za energiju

Rashodi za energiju odobreni su u iznosu od 10.100,00 KM, a izvršeni u iznosu od 7.733,55 KM ili 76,57 %.

Rashodi za komunikaciju i komunalne usluge

Rashodi za komunikaciju i komunalne usluge odobreni su u iznosu 11.855,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 8.568,93 KM ili 72,28 % i odnose se na: rashode za telefon, rashode za vodu i kanalizaciju, rashode za usluge odvoza otpada i rashode za usluge održavanja čistoće.

Rashodi za nabavu materijala i sitnog inventara

Rashodi za nabavu materijala i sitnog inventara odobreni su u iznosu 2.680,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 1.270,16 KM ili 47,39 %.

Rashodi za usluge prijevoza i goriva

Rashodi za usluge prijevoza i goriva su odobreni su u iznosu 900,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 503,95 KM ili 55,99 %.

Rashodi za tekuće održavanje

Rashodi za tekuće održavanje su odobreni u iznosu od 2.110,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 60,52 KM ili 2,87 %.

Rashodi osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa

Rashodi osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa odobreni su u iznosu 1.000,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 415,22 KM ili 41,52 % i odnose se na osiguranje

zaposlenika – kolektivno životno osiguranje u iznosu od 301,50 KM i osiguranje vozila 113,72 KM.

Rashodi za ugovorene usluge

Rashodi za ugovorene usluge odobreni su u iznosu od 37.640,00 KM, a izvršeni u iznosu od 28.249,65 KM ili 75,05 % i odnose se na: usluge registra čuvanja i održavanja podataka o vrijednosnim papirima 22.405,53 KM, usluge reprezentacije 996,24 KM, hardverske i softverske usluge 1.755,00 KM, usluge stručnog obrazovanja 1.750,00 KM, usluge tiska 1.170,00 KM, usluge objave tendera i oglasa 98,00 KM i ostale usluge 74,88 KM.

6.5 Planiranje i izvršenje kapitalnog proračuna

Kapitalni proračun je planiran u iznosu 4.000,00 KM i odnosi se na nabavu opreme, realizirano je 3.929,56 KM ili 98,24 %.

6.6 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31. 12. 2023. godine

Popisno povjerenstvo Povjerenstva za papire od vrijednosti (u daljnjem tekstu: Popisno povjerenstvo) je imenovano Odlukom od 25. 10. 2023. godine.

Popisno povjerenstvo je sukladno propisanim rokom, predalo usuglašene popisne liste 10. 1. 2023. godine.

Popisno povjerenstvo je konstatiralo da je knjigovodstveno stanje stalnih sredstava jednako stanju po popisu u ukupnom iznosu od 91.798,51 KM, kao i sitni inventar i auto-gume u uporabi u ukupnom iznosu od 8.501,33 KM, te Izvješće o izvršenim popisu predalo u propisanom roku (10. 1. 2023. godine) Središnjem popisnom povjerenstvu.

Prema Izvješću o izvršenom popisu na dan 31. 12. 2023. godine ukupne tražbine po osnovi fakturiranih naknada za usluge vođenja registra papira od vrijednosti iznose 59.264,92 KM. Od ukupnih tražbina u iznosu od 59.264,92 KM, prema evidencijama Povjerenstva iznos od 22.343,34 KM su tražbine nastale u 2023. godini, a iznos od 36.921,58 KM tražbine su iz ranijeg razdoblja.

Odredbe članka 34 (Sumnjive i sporne tražbine) stavka 1 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju propisuju da tražbina koja nije naplaćena u roku od godinu dana evidentira se u okviru sumnjivih i spornih tražbina. Knjiženje se vrši tako da se metodom storno isknjiži redovna tražbina s odgovarajućeg analitičkog konta kratkoročne tražbine, a za isti iznos zaduži se analitički konto sumnjive i sporne tražbine.

Uvidom u analitički pregled komitenata smo utvrdili da je tijekom 2023. godine fakturiranje usluga vršeno za 14 komitenata u ukupnom iznosu 22.343,34 KM, da ukupne uplate tijekom godine iznose 11.269,25 KM, a da 3 komitenta u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2023. godine nisu vršila plaćanje fakturiranih usluga.

Povjerenstvo za popis nije razmatralo tražbine od nadnevka nastanka tražbina do nadnevka izvještavanja, niti je utvrdilo stupanj naplativosti tražbina s obzirom da su usluge fakturirane i za komitente koji su ili u stečaju ili su im računi u blokadi.

Povjerenstvo za popis tražbina nije dalo prijedlog da se tražbine koje nisu naplaćene u roku godinu dana evidentiraju kao sumnjive i sporne tražbine, što nije sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

Potrebno je da popisna povjerenstva prilikom popisa dosljedno primjenjuju odredbe Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu davanja prijedloga da se tražbine koje nisu naplaćene u roku godinu dana evidentiraju kao sumnjive i sporne tražbine.

Odredbama članka 29 (Usuglašavanje tražbina i obveza) stavka 1 Zakona o računovodstvu i reviziji propisano je da pravne osobe su dužne, prije sastavljanja financijskih izvješća, usuglasiti međusobne tražbine i obveze s pravnim osobama s kojima su u poslovnom odnosu na dan 31. 12. ili u posljednjem kvartalu poslovne godine.

Odredbama članka 72 (Popis imovine i obveza) stavka 4 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju definirano je da prije nego što pristupi popisu, obveznik primjene proračunskog računovodstva dužan je izvršiti sravnjenje proknjiženih podataka u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama u pogledu njihove točnosti i usuglasiti dužničko vjerovničke odnose s pravnim osobama s kojima ostvaruje poslovnu suradnju, sukladno članku 29 Zakona o računovodstvu i reviziji.

Revizijom smo utvrdili da Povjerenstvo nije usuglašavalo stanja tražbina s pravnim osobama s kojima je u poslovnom odnosu, što nije sukladno članku 29 Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH i članku 72 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

Potrebno je vršiti usuglašavanje stanja tražbina s pravnim osobama s kojima je Povjerenstvo u poslovnom odnosu, sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

7 KOMENTAR

Povjerenstvu je uručen Nacrt izvješća o reviziji financijskog poslovanja za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2023. godine, broj: 01-03-13-11-434/24, na razmatranje i dostavljanje eventualno novih dokaza i komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana Povjerenstvo se očitovalo aktom broj: 13-15.02-410/23-1 od 23. 7. 2024. godine u kojem, izuzev obrazloženja, nisu dostavljeni novi dokazi koji bi promijenili nalaze i preporuke, te Nacrt predstavlja konačno Izvješće.

Tim za reviziju:

dr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

Rahima Turkcan, dipl. oec

8 PRILOZI

Tablica broj 3. **Struktura odobrenih i izvršenih tekućih rashoda**

Ekonomski kod	Naziv ekonomskog koda	Izvršenje 2022.	Plan 2023.	Rebalans i virmanizacije	Odobreno 2023.	Realizirani iznos 2023.	% realizacije u odnosu na izvršenje prethodne godine	% realizacije u odnosu na odobrena sredstva
					(3±4)		(6/2)x100	(6/5)x100
0	1	2	3	4	5	6	7	8
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenika	261.769,35	311.550,48	4.694,48	316.244,96	258.985,23	98,94	81,89
611100	Bruto plaće	253.212,55	274.350,48	6.874,48	281.244,96	235.126,63	92,96	83,60
611200	Naknade troškova zaposlenika	8.556,80	37.200,00	-2.200,00	35.000,00	23.858,60	278,83	68,17
612000	Doprinosi poslodavca	10.999,01	13.140,00	705,00	13.845,00	9.590,46	87,19	69,27
613000	Izdatci za materijal, sitni inventar i usluge	45.197,64	74.850,00	-3.905,00	70.945,00	49.594,42	109,73	69,91
613100	Putni troškovi	1.573,04	6.130,00	-1.470,00	4.660,00	2.792,44	177,52	59,92
613200	Rashodi za energiju	8.309,00	10.100,00	0	10.100,00	7.733,55	93,07	76,57
613300	Rashodi za komunikaciju i komunalne usluge	7.087,46	10.050,00	1.805,00	11.855,00	8.568,93	120,90	72,28
613400	Nabava materijala i sitnog inventara	1.684,80	2.680,00	0	2.680,00	1.270,16	75,39	47,39
613500	Rashodi za usluge prijevoza i goriva	563,51	900,00	0	900,00	503,95	89,43	55,99
613700	Rashodi za tekuće održavanje	358,87	2.390,00	-280,00	2.110,00	60,52	16,86	2,87
613800	Rashodi osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	498,95	1.000,00	0	1.000,00	415,22	83,22	41,52
613900	Ugovorene i druge posebne usluge	25.122,01	41.600,00	-3.960,00	37.640,00	28.249,65	112,45	75,05
600000	TEKUĆI RASHODI	317.966,00	399.540,00	0,00	401.034,96	318.170,11	100,06	79,34

Tablica broj 4. Pregled planiranih i naplaćenih prihoda u 2023. godini

R. br.	VRSTA PRIHODA	OPIS	Ostvareno u prethodnoj godini	Planirano u tekućoj godini	Ostvareno u tekućoj godini	% realizacije u odnosu na prethodnu godinu	% realizacije u odnosu na plan
						(5/3)x100	(5/4)x100
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	722541	Naknade za usluge registra emitenata	2.965,00	2.000,00	2.700,00	91,06	135,00
2.	722542	Naknade za usluge središnjeg registra	40.248,01	23.000,00	31.920,95	79,31	138,79
	700000	UKUPNO	43.213,01	25.000,00	34.620,95	80,11	138,48